

LOKALHISTORIE FRA LYSBRO.

Gerda og Peter Hegelund, Randi og Gunner Nielsen har på de følgende sider skrevet ned efter erindringen, hvilke erhverv og forretninger, der har været i Lysbro gennem årene.

Lysbro blev samtidig med Alderslyst og Søholt indlemmet i Silkeborg kommune den 1. april 1941. Dengang hed gaden fra Herningvej og om til Lysbro fabriker (nu Fiskars Danmark A/S) Nørregade. Den fik så navneforandring til Lysbrogade, og senere da Ringvejen blev anlagt, fik stykket fra skolen og plejehjemmet navnet Vestre Ringvej.

Forretninger og firmaer på Lysbrogade:

Ulige numre:

- nr. 1. Her boede engang en hjemmeslagter (Chr. Steffensen), der i baghuset foretog slagting af kvæg. Han kørte i hestevogn ud i omegnen og solgte kødet til beboerne.

- nr. 9. I ca. 1950 indrettedes her et trikotageudsalg i en træbygning af Henny Hesel, Funder. I 1954 byggede Esther og Poul Henning Kjærgaard hus på grunden. Esther drev frisørsalon her indtil 1973, hvor salonen blev lukket.

- nr. 13. Købmandsforretning bygget ca. 1930 af Aggerholm. Sidste købmand hed Kristensen. Da han døde i 1978, blev forretningen lukket.

- nr. 15. Her blev omkring 1928 bygget hus med bageri og forretning. Efter flere ejerskifter overtog Kirsten og Orla Hansen forretningen. De moderniserede og udvidede varesortimentet, men på grund af sygdom måtte de lukke forretningen i 1985 eller 1986.

fortsat

Lysbrogade :

Ulige numre:

- nr. 19. Bøgild teglværk blev bygget i 1873. Teglværket fulgte med udviklingen i mange år, men lerarealerne svandt ind, og de større teglværkers tunnelovne og langt større kapacitet tog magten, og Bøgild teglværk lukkede i Sidste ejer var Sørensen, der var gift med teglværks-ejer Frandsens datter. De gamle lader bliver nu brugt til vinterhi for campingvogne.
- nr. 23. I begyndelsen af 1900-tallet var her en lille købmandsforretning.
- nr. 27. I 1952 opførtes her et hus med forretning med salg af tobaksvarer, spiritus og blade. Er nu lukket.
- nr. 31. Her var fagforeningskontrolsted hos Tage Hegelund fra ca. 1933 til 1941.
- nr. 35. I 1896 byggede Christoffer Steinicke "Lysbro Teglværk", og i 1903 blev ringovnen bygget. I 1911 blev teglværket solgt til ingeniør Munther, som i 1913 også købte "De forenede teglværker", på Herningvej. I 1928 overtog Arne Siim fra Anebjerg teglværk, Laven ledelsen af teglværket med Silkeborg Bank som ejer. Forvalter Helge Jensen var daglig leder fra 1938. I 1942 købte Th. Moldkjær teglværket med Svend Aage Arentoft som driftsleder. I 1949 købte ingeniør Svend Lautrop Lysbro teglværk med Karl Mikkelsen som driftsleder. Dette job blev i 1951 overtaget af teglmester Peter Hegelund. Teglværket blev moderniseret og fik ny ovn. I 1979 købte Leif og Thea Bang-Pedersen teglværket med Hegelund som driftsleder indtil 1984. Herefter var forskellige driftsledere ansat i en kortere år-række. I 1989 købte firmaet "Calcas" teglværket med forskellige ledere, indtil den nuværende Jørn Munk blev ansat i 1992. I 1993 solgtes teglværket til firmaet "Optiroc", Sverige. I 1994 overtog den nuværende

Lysbrogade:

Ulige numre:

nr. 41. I forbindelse med et parcelhus byggede tømrer Erik Grøndahl Nielsen her et tømrerværksted. Udvidede i 1995 med større lokaler på en nabogrund.

Lysbrogade:

Lige numre:

- nr. 6. Her startede et tekstilbroderi (flyttet til Bohrsvej 8 sidst i 90-erne. Firma Jy-Lo reklamebrodering.
- nr. 8. Slagter Agner Pedersen, en søn fra nr. 1. opførte her i ca. 1935 et hus med slagterforretning. Forretningen bestod til efter 1965.
- " 10. Søren Andersen drev vognmandsforretning og brændsels-handel fra ca. 1950 og en del år frem.
- " 12. Efter Aage Jensen fra 1952 og i nogle år frem havde været privatchauffør hos fabrikant Madsen, Lysbro fabriker, nedsatte han sig i sin fars hjem som vognmand, senere flyttede han først til Herningvej 90 og derefter til Herningvej 92.
Hans søn opførte derefter et autoværksted og drev det, til det lukkede i 1993. (Elo Jensen).
I 1994 flyttede Funder Glarmesterforretning hertil fra Herningvej 102.
- nr. 22. Her var købmandsforretning, før den flyttede over på den anden side af gaden i nr. 13.
- nr. 24. Her var en mindre bygning som lagerbygning for købmanden i nr. 22. Senere blev der værksted for en maskinarbejder. I 1948 indrettet til gartnerforretning, der blev nedlagt i 1960. Er nedrevet og erstattet af et parcelhus.

fortsat

Lysbrogade:

Lige numre:

nr. 42-46 Omkring 1850 byggedes her et teglværk med en højovn. Blev nedlagt, da teglværket blev bygget på modsatte side af gaden på nr. 35. Senere var der en kontorbygning med tilhørende lejlighed. Kontorlokalerne var beslaglagt af tyskerne i begyndelsen af krigen. Denne bygning er nedbrændt i senere tid og nedrevet. Tilbage er en lille hvid lagerbygning, der i teglværksejer Moldkjær's tid blev brugt som lager til Purella vaskemaskiner, som Moldkjær havde forhandling af. Grunden ejes stadig af Lysbro teglværk.

nr. 52. Her lå oprindeligt en landejendom, ejet af Mikkel Kristensen i 20-erne, senere af løjtnant Dahl, Mølhovedgaard. Stuehuset blev udlejet til 2 familier og udhusene til forskelligt, bl. a. cementstøberi og senere til Lysbro Fjerkræslagteri, som startede her, men senere flyttede til Alderslyst. Landejendommen blev nedrevet i 1974 for at give plads til bygning af Ferskvandslaboratoriet, som nu er flyttet til det nye Danmarks Miljøundersøgelse. Bygningerne indgik herefter i det nuværende Lysbro Plejecenter fra april 1996.

fortsat.

Da ringvejen blev anlagt, fik det stykke af Lysbrogade, der gik fra bækken ved siden af plejehjemmet og til fabriken "Fiskars" navneforandring til Vestre Ringvej.

Vestre Ringvej: Ulige numre:

- Nr. 7. Her var oprindeligt mølle, senere fiskedamme. Indtil 1931 kornmølle og savskæreri.
En årrække i 1930-og 40-erne var der fabrikation af "Roskildejord" (knuste teglstensbrokker) til tennisbaner. I den tid sagde man den røde mølle.
- nr. 13. Her boede fiskehandler Hald, der kørte rundt i hestevogn og solgte fisk.
- nr. 19. I en kortere periode var her indrettet forretning med salg af dagligvarer (ca. 1960-70).
- nr. 21. Her startede vognmand Holger Jensen sin vognmandsforretning i midten af 1930-erne. Den lukkede ca. 1970.
- nr. 23. Mekaniker Johannes Hede opførte her i 1948 et autoværksted. Hans kone "Tomma" indrettede "Ishytten" i forhaven. I 1958-59 flyttedes værkstedet til Vestre Ringvej 24, og der byggedes en servicestation. Tomma døde i 1961, og Johannes emigrerede til Canada, Sønnen Orla Hede forpagtede stationen en tid.
- nr. 25. Her boede tivoliejer Pedersen, som ejede et omrejsende tivoli "Luna-park" fra engang i slutningen af 30-erne. Hvert forår startede han sæsonen på gårdspladsen og rejste derefter på turne. Da han rejste fra Lysbro, købte han en campingplads i Mou.
I 1963 startede Erling Kristensen depot for Esso fyringsolie, som fortsatte med forskellige ejere til det lukkede i 1991 med Henning Vestergaard som den sidste ejer.

Vestre Ringvej:

ulige numre:

- nr. 33 Her er et autoværksted med salg af brugte biler.
Første ejer startede ca. 1960.
- nr. 35. Her boede murermester Magnus Nielsen i et hus, som han selv byggede i 1927. Han havde sit stilladslager på noget af den grund, hvor Hvinningdalvejen går nu. Han var murermester fra midten af 20-erne og sluttede i 1963 på grund af sygdom. Var dog forinden flyttet først til Herningvej 22 og siden til Skovbrynet 10.
- nr. 39. I mange år boede tømrermester Peter Jacobsen her. Han havde værksted ved siden af privathuset. Drev firmaet sammen med sønnen Emil.
- nr. 43. Herfra ~~selges~~ der importerede møbler.
- nr. 45. Her ligger fabriken "Fiskars Danmark A/S". Oprindeligt var der en vandmølle ved navn Frederikslund. Bygget af Jørgen Lund i 1860. Omkring 1900 ejet af Møller Sørensen, der senere havde Lysbro Mølle, og senere drev vognmandsforretning med hestevogne fra "Lysbrohus" på Skovfogedvej.
Omkring 1908 købt af fabrikant Madsen, der kom fra Skanderborg. Han lavede først seletøj, og gik senere over til at fremstille have-og markredskaber. Han stiftede "Lysbro fabriker", som han ejede til 1955, da han solgte til Tømmerhandler Reimar Nielsen. Denne havde fabriken i nogle år, til den blev solgt til Elkem i Norge.
Siden har "Fiskars" overtaget fabriken.

Fortsat.

Vestre Ringvej:

Lige numre:

- nr. 22. Bygget som tricotageforretning (ejet af Inger Nielsen, senere ejet af fru Stistrup.)
Omdannet til mælkeforretning. Sidste ejer Poul Erik Abildgaard, som i de første år tillige kørte rundt i kvarteret med mælkebil, selv om søndagen.
Forretningen er nu nedlagt.
- nr. 24. Værksted og servicestation bygget i 1958-59.
Benzinstationen hedder nu DK-benzin. Har udvidet med et supermarked.
- nr. 26. Oprindelig købmandsforretning bygget af Mikkel Christensen. Ombygget til Grillbar i 90-erne.

Lysbrohøjen hed oprindelig Skolevej.

Lysbrohøjen:

- nr. 5. Bygget som legetøjsmuseum i 1990. Nu har firmaet Imitz til huse i bygningerne.
- nr. 10. Her boede Kaj Trebien i mange år. Han var brænder på Lysbro teglværk, samt skomager og havde røgeri i udhuset. Nu sælges der store lerkrukker fra udlandet.
- nr. 14. Lysbro skole bygget i 1930. De sidste mange år har Voksenskolen været drevet her.
- nr. 24. Tidligere lå Mølhovedgaard her, ejet af løjtnant Dahl, der også drev rideskole. Blev revet ned, da noget af jorden skulle bruges til sportsplads til skolen.
Desuden ligger McPhone-telemarketing her.
- nr. 26. Johannes Errboe og senere hans søn Bror drev dambrug her i mange år. Begyndte i 1912 og ophørte i 90-erne.

fortsat.

Forretninger og firmaer på Herningvej i Lysbro.

Lige numre:

- Nr. 8. Petra Houlberg havde antikvitetsforretning i tiden omkring 1970.
- nr. 14. Belv bygget som slagterforretning (i 1950-erne), men blev ret hurtigt nedlagt, og huset solgt til beboelse. Senre blev der oprettet bladkiosk. Sidst har der været postindleveringssted, som er nedlagt i 1990-erne.
- nr. 22. Købmandsforretning bygget i 1952 af murermester Magnus Nielsen og drevet af dennes søn Svend Møller Nielsen indtil 1959, hvorefter købmand Okkels havde den i nogle år. Er nu nedlagt.
- nr. 32. Trikotageforretning fra 1956 til 1966, ejet af Ragnhild Jensen.
- nr.38. Vima lister havde fabrik i bagbygningen i 1960-erne. En tid var der smedeværksted og fabrikation af "Lysbro møbler" fra 1970 til 1976.
Lysbro møbler startede i det små på Skovløbervej 22, var derefter på Herningvej 38 og senere i Funder.
- nr. 42. Brødudsalg, der startedes ca. 1947 af Petrea og Karl Mikkelsen. Blev senere solgt til Therkildsens, der havde den først i 1960-erne. Nu nedlagt.
- nr. 44. Lysbro hotel: opført ca. 1906, nyopført sidst i 1920-erne efter brand. Drevet som hotel i mange år. I Schrivvers tid, blev salen kaldt Møllestuen, og der var optræden og dansant. Under krigen beslaglagde tyskerne hotellet og havde soldater der. I slutningen af krigen boede der tyske flygtninge. Nedlagt som hotel sidst i 1960-erne, hvorefter der blev indrettet plejehjem, som ophørte i 1989.
Der er nu forsorgshjem, som blev indviet i marts 1992.
- nr. 58. Først var der "Motorcentralen", ejet af Lauritz Nielsen, derefter svejseværksted med Svejser Pedersen. Omkring 1970 var der Akkumulatorcentral.
I forhusets kælder har barber Svend Nielsen forretning omkring 1950.

Herningvej fortsat

nr. 60. Ole Jensen maskinfabrik (bygget i 1950erne).

I 1988 var der K. L. Auto

I 1993 Brauners tekstiltryk

I 1996 Kompaktmaskiner (Reher).

I 1998 Autoværksted.

Nu cykelhandel.

nr. 62. Ingvald Stenholts cykelforretning og -værksted, bygget ca. 1940.

Senere havde Stenholt sandblæsning og forniklingsanstalt.

Ca. 1990 var der en kort overgang glaspusteri.

nr. 72 Købmandsforretning bygget ca. 1920. Først drevet af Kristiansen. Fra 1936 til 1972 ejet og drevet af Harald Skorstengaard. Nu nedlagt.

nr. 74. Bygget som mejeri i 1888 (mejeribestyrer var i nogle år Peder Skorstengaard). Nedlagt som mejeri i 1899, da der blev bygget et nyt mejeri i Silkeborg.

Blev lavet til savværk, der en overgang ejedes af Frederiksen (senere Gjessø savværk).

Blev drevet i mange år som trillebørsfabrik af først Marius Nielsen og senere dennes søn Knud.

I 1960-erne købte Knud Gasbjerg fabriken og fremstillede mejerimaskiner, indtil han flyttede fabrikationen til Knudlund. Noget blev stadig brugt til lager, og kontorerne blev lejet ud til Mølnlückes gardinlager, en tid var der antikvitethandel, senere tandteknik og fra 1988 til 97 udsalg af sportstøj. Sidst firma med stoftryk. PMJ Inn-tryk.

Savskæreriets bagbygning, der ligger ned ad Lysbrogade, blev bygget til at svejse i. I 1970-erne havde **Fundersen** renseri her.

I 1988 var der kosmetikfabrik (Kemex), og nu er der indrettet blomsterforretning (Rasmina von Unika).

nr. 82. Smed Peter Mogensens far blev ansat af teglværksejerne til at passe det værksted, de havde bygget før 1912.

Senere overtog han det, og Peter Mogensen drev det i mange år.

Peter Mogensens første kone Valborg var damefrisør og drev forretning i en tilbygning.

Herningvej fortsat:

Lige numre:

- nr. 84. Købmand Kristiansen drev et lille købmandsudsalg i 1936, indtil han blev forsikringsmand.
- nr. 86. Sigfred Clausen havde en overgang lillebilforretning, hvor han kørte for folk i sin fritid. Om dagen arbejdede han på teglværket. Bilen var vundet på en lodseddel. Da huset blev solgt i 50-erne, var der skoreparation en tid i kælderen.
Senere indrettede Ole Nicolaisen barbersalon i en af stuerne og drev den indtil sin død i 1993.
- nr. 88. Omkring 1950 indrettede Holger Hansen et strikkeri i en tysk barak, der blev anbragt i gården.
- nr. 90. Før krigen havde Brøndum akkumulatorsalg i udhuset. Omkring slutningen af krigen havde Frode Clausen cykelreparation der.
Senere blev der bygget garager, hvorfra Aage Jensen drev sin vognmandsforretning.
- nr. 92. Albert Nielsen byggede huset sidst i 1950-erne og havde flaskegasdepot i kælderen.
Senere flyttede Aage Jensen sin vognmandsforretning derover fra nr. 90.
- nr. 98. Lysbrogaard blev solgt til Winkler og Windslev i ca. 1950.
+ loo Huset "Toften" ved siden af blev nedrevet, og der blev
+ lo2 bygget om til fabrik. De lavede gaskomfurer og fryserer. Efter fabrikkens ophør, har der været mange firmaer her. Fiskers caravanfabrik og restaurationen "Hyttedefadet" har vist været her længst tid.
Desuden har der været følgende:
Dansk farvefoto (1988)
Kjoleudsalg (1990)
Funder glarmesterforretning-flyttet til Lysbrogade 12' i 1994.
Skolager (1995)
Vagn Christensens maskinforretning
Reklamefotograf
og eventuel flere.
- nr. 104 Omkring 1990 var der maleriudstilling i et havehus

Herningvej fortsat:

Lige numre:

nr. 106. De forenede teglværker blev bygget i 1900.

Da teglværket blev nedlagt, købte Kingo Karlsen alle bygningerne og driver herfra salg af brugte bygningsmaterialer, samt nedrivning af bygninger.

nr. 116. I 1990-erne har der været et musecirкус i en campingvogn.

Ulige numre på Herningvej.

Farmen: Lige efter Lysbro skov var der autoophug i mange år.

Ejendommen nr. 5. Før krigen var der en overgang ådselkogereri.

Sommerhusområdet var beslaglagt af tyskerne under krigen. De havde et antiskytslager derovre.

nr. 25. Lysbro station blev bygget i 1924. Banen blev nedlagt i 1960-erne. Stationspladsen blev en del år brugt til bygning af Autoværn (bestod i 1965).

Statoil (Førhen Esso) havde benzintank, som blev lejet af Købmand Skorstengaard.

Perronteatret drives nu i de gamle stationsbygninger. Under krigen boede der tyske soldater på 1. sal på stationen.

nr. 27. Blev bygget som Voetmanns dørfabrik, senere overtaget af Dania-døre (1988).

Ejet af Vest-Wood møbelfabrik. Noget lejet ud til Kallesøe industrilak, hvor der opstod brand i 1998. Bygningerne er nu nedrevet og grunden solgt til et investeringsselskab, der vil bygge andelsboliger på grunden.

nr. 29. Her har været forskellige firmaer:

Funder Autocamper (1988)

Kjeld glarmester "

Stilladsudlejning "

Kallesøe industrilak

H. N. teknik

Skandinavia

nr. 31. Quick center

Biler og udstyr

Stafast A/S

nr. 35. Motorcentrum (1988)

Lysbro motorsave (1993)

Herningvej fortsat:

ulige numre:

- nr. 37. Knud Nielsens trillebørfabrik (først i 1970-erne)
Nu Funder fælleskasse, Andelskasse
- nr. 39. Oliedepot Hydro (fandtes både i 1988 og 1993)
Safco (1997)
Statager og partner.
- nr. 43 Egon Knudsen har haft vognmandsforretning her.
Motorcentrum fandtes både i 1993 og 2000.

Desudes var der før krigen hundekennel på Skovbrynet 12-14 i baghaven.

Der har været damefrisørsalon i Skovbrynet 14.

Lysbro møbler startede på Skovløbervej i et nu nedrevet hus.
På denne grund nr. 22 er der nu bygget en ny villa.

Skovfogedvej nr. 8. Oprindelig skovfogedbolig.

I mange år drev Møller Sørensen vognmandsforretning med hestevogn. Skovtømmer.
Senere havde Egon Knudsen vognmandsforretning her. Privat boede han på Skovløbervej 7.

Skrevet på Lysbro plejecenter i 1997 og opdateret i 2000.

FORENINGSLIV I LYSBRO.

Før i tiden var der et godt foreningsliv i Lysbro. Men det er ligeså stille ebbet ud. Nu mangler man jo også samlingsstedet for fester, da Hotel Lysbro er nedlagt og omdannet til forsorgshjem. Mange private fester blev holdt der.

Af foreninger var der:

Lysbro Borgerforening fra 15/10-1929.

Her blev holdt juletræsfest 2. juledag, sommerudflugter, Lotterispil, Dilettant, Karneval m.v.)

Vandværksforeningen

med pumpe på Lysbro teglværk.

Julens Glæde Spareforening

Arlig fest på Hotel Lysbro, med cacao for børnene på verandaen.

Lysbro Boldklub fra 1932

Fodbold for herrer og drenge, senere håndbold for både herrer og damer.

Lysbro Gymnastikforening

9. september 1947 blev Lysbro Boldklub og Lysbro Gymnastikforening slået sammen til een forening med navn Lysbro Gymnastikforening, da der fandtes en fane med dette navn påtrykt.

Foruden gymnastik, fodbold og håndbold spillede badminton, skak og lotterispil.

Ligeledes var der mange lørdagsballer på hotellet.

Teglværksklubben

Møder, fester og fodbold for arbejderne på de tre teglværker.

Lysbro Folkedanserforening.

Skrevet af Gerda og Peter Hegelund, Randi og Gunner Nielsen i februar 1997 på Lysbro plejecenter.